

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

10 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Iurie Diaconu,

Judecători

Liliana Catan, Victor Boico,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare, împotriva deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 4 noiembrie 2020, declarate de avocatul Arcadie Șchiopu și de inculpatul

Platon Oleg XXXXXX.

<i>instanța de fond:</i>	<i>Termenul de examinare,</i> <i>12.11.2019 – 17.12.2019,</i>
<i>instanța de apel:</i>	<i>11.01.2020 – 04.11.2020,</i>
<i>instanța de recurs:</i>	<i>18.01.2021 – 10.03.2021.</i>

Asupra recursurilor menționate, Colegiul Penal

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei din 17 decembrie 2019, Platon Oleg a fost condamnat în baza art. 145 alin. (1) Cod penal la 12 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, începând din 17.12.2019, cu includerea perioadei arestării preventive de la 01.08.2019 până la 17.12.2019.

Cererea acuzării privind încasarea cheltuielilor judiciare din contul inculpatului a fost respinsă ca neîntemeiată.

2. Instanța de fond a reținut că inculpatul Platon O., *se învinuiește* că la 31 iulie 2019, aproximativ ora 22.00, aflându-se pe drumul de acces spre abatorul XXXXXX, XXXXXX, având intenția de a-l omorî pe Beca I., i-a aplicat ultimului *cu deosebită cruzime* mai multe lovituri cu o bătă din lemn în regiunea capului, cauzându-i, conform raportului de expertiză judiciară nr. 201926C0152 din 12.08.2019, traumă cranio-cerebrală închisă, plagă contuză pe cap, hemoragii în țesuturile moi pericraniene,

fractură cominutivă a oaselor bolții și bazei craniului, hemoragii epidurale, subdurale (110 ml.) și subarahnoidiene parțiale, conținut hemoragie în ventriculele cerebrale, care au fost produse ca rezultat al acțiunii traumatice cu obiect contondent dur în intervalul de timp de scurtă durată, mai puțin probabil ca rezultat al căderii corpului de la propria înălțime, care au legătură cauzală directă cu pricina morții și la persoane se califică ca vătămare gravă, în rezultatul căroro acesta a decedat.

Inculpatul a fost pus sub învinuire la 30.10.2019, în baza art. 145 alin. (2) lit. j) Cod penal, ca omor intenționat săvârșit cu deosebită cruzime.

Instanța a reținut că, inculpatul a pledat nevinovat și a declarat că s-a întâlnit cu Vadim, Veronica și Beca I. I-a întrebat ce s-a întâmplat, iar Beca I. i-a spus că dacă se va implica sau va face gălăgie, o să-l taie. S-a dat puțin într-o parte și a văzut pe marginea drumul un băț. Beca I. s-a apropiat de dânsul, de frică el a luat bățul și l-a lovit. Vadim l-a apucat pe Beca I. de la spate și acesta a căzut jos, pe spate. Veronica i-a aplicat câteva lovituri cu picioarele în regiunea capului. El l-a lovit pe Beca I. doar o singură dată, însă, deoarece era întuneric, nu a văzut în ce regiune a corpului l-a lovit. După, i-a spus lui Vadim și Veronicăi că trebuie să-l dea pe Beca I. într-o parte ca să nu-l calce vreo mașină. Împreună l-au dat pe marginea drumului, atunci Beca I. încă răsufla. După aceasta, toți trei au mers la stână și au servit vin. Peste aproximativ 30 minute, i-a spus Veronicăi să meargă cu dânsul să verifice dacă Beca I. este viu. Au ajuns în locul unde era Beca I., iar acesta le-a spus să-l lase în pace și să nu-l deranjeze. Veronica a luat de la Beca I. telefonul mobil pentru a sustrage cardul de memorie, i-a mai aplicat două lovituri cu piciorul și s-a urinat pe dânsul. Maioul său era murdar de sânge pentru că în jurul orei 16.00 a tăiat un porc. După, a mers la stână și văzând că maioul este murdar, l-a dat pe foc. Când Beca I. a fost dat într-o parte, pe marginea drumului, el nu s-a apropiat de dânsul. Bățul cu care l-a lovit pe Beca I., l-a luat acasă și i l-a dat lui Mihai ca să-l dea pe foc. Anterior celor întâmplate, Veronica i-a spus că Beca I. a vrut să o violeze, a bătut-o și i-a luat telefonul. Tot atunci, la rugămintea Veronicăi, de pe telefonul său, l-a sunat pe Beca I. și i-a spus să-i întoarcă Veronicăi cardul de memorie. Bățul cu care l-a lovit pe Beca I., avea lungimea de aproximativ un metru și ceva și grosimea mai mică de 10-15 cm. După ce l-a lovit pe Beca I., bățul l-a luat cu dânsul, l-a dat lui Mihai, care l-a aruncat lângă foc. Apoi, Mihai i-a spus că bățul a ars. Deoarece era întuneric, nu a văzut unde l-a lovit pe Beca I., dar consideră că l-a lovit în regiunea pieptului, deoarece după ce l-a lovit, Vadim l-a tras în urmă și Beca I. a căzut jos pe pietriș, iar Veronica l-a lovit în regiunea capului.

În baza probelor administrate, acțiunile inculpatului urmează a fi încadrate pe art. 145 alin. (1) Cod penal, ca omorul intenționat a unei persoane.

Instanța a constatat, că la 31 iulie 2019, aproximativ ora 22.00, inculpatul Platon O., aflându-se pe drumul de acces spre abatorul XXXXXX, XXXXXX, având intenția de a-l omorî pe Beca I., i-a aplicat ultimului **cu deosebită cruzime** mai multe lovituri cu o bătă din lemn în regiunea capului cauzându-i, conform raportului de expertiză judiciară nr. 201926C0152 din 12.08.2019, traumă cranio-cerebrală închisă, plagă contuză pe cap, hemoragii în țesuturile moi pericraniene, fractură cominutivă a oaselor bolții și bazei craniului, hemoragii epidurale, subdurale (110 ml.) și subarahnoidiene parțiale, conținut hemoragie în ventriculele cerebrale, care au fost produse ca rezultat al acțiunii traumatice cu obiect contondent dur în intervalul de timp de scurtă durată, mai puțin probabil ca rezultat al căderii corpului de la propria înălțime, care au legătură

cauzală directă cu pricina morții și la persoane se califică ca vătămare gravă, în rezultatul cărora acesta a decedat.

Vinovăția inculpatului se dovedește prin probele administrate.

Astfel, martorul Tambovțav M. a comunicat că a lucrat la stâna lui Platon O. Costețchi V. și Gnatiuc V. căutau inculpatul, i-au spus că este o problemă și trebuie să vorbească cu acesta. Când Platon O. s-a întors la stână, i-a spus că l-au căutat Costețchi V. și Gnatiuc V., iar ce s-a întâmplat mai departe nu cunoaște. A văzut că inculpatul s-a întâlnit cu Costețchi V. și Gnatiuc V. pe la mijlocul stânei, dar ce s-a întâmplat acolo nu știe. Beca I. a lucrat la stâna lui Costețchi V. și Gnatiuc V. Atunci el a auzit glasul lui Beca I., acesta era la stâna lui Costețchi V. și Gnatiuc V. A auzit că Beca I. a strigat „Văleu”, apoi s-a făcut liniște. Beca I. a strigat când s-a întâlnit cu inculpatul. A doua zi, Beca I. era deja mort în mijlocul drumului. Costețchi V. a aruncat un telefon de-a lui Beca I. și i-a spus că ultimul este în drum. Când Platon O. s-a întors la stână, s-a dezbrăcat de maiou și l-a aruncat, nu ține minte dacă maioul era de sânge. În acel moment el făcea focul și inculpatul i-a dat maioul și bățul pentru a le pune pe foc. După, Platon O., Costețchi V., Gnatiuc V. și Crăciun V. au stat la masă. A doua zi el a sunat la salvare și a comunicat că a găsit o persoană decedată. Atunci seara nu a spus nimănui despre decesul lui Beca I.

Martorul Gnatiuc V. a declarat că Costețchi V. și Beca I. s-au pornit înainte, ea a rămas în urma lor ca să închidă poarta. Când i-a ajuns din urmă, Beca I. era jos la pământ, în mijlocul drumului. Costețchi V. i-a spus că inculpatul l-a lovit pe Beca I. cu o bătă de lemn în cap. Nu cunoaște din ce motiv Platon O. l-a lovit pe Beca I. Acesta era jos la pământ, dar răsufla, Costețchi V. și Platon O. erau alături. Partea vătămată nu i-a spus nimic lui Platon O. I-a luat telefonul lui Beca I. deoarece anterior acesta îi fura telefonul ei și când i l-a întors înapoi, în telefon nu era cardul de memorie. A luat telefonul, l-a desfăcut dar nu a găsit cardul de memorie, atunci i-a dat telefonul lui Costețchi V., iar Costețchi V. l-a aruncat. Platon O. i-a spus lui Costețchi V. să arunce telefonul în foc. Ulterior, toți trei au servit sticla de vin. În afară de telefon, nu a văzut să fie aruncate și alte obiecte în foc. Apoi, Platon O. s-a dus să vadă ce face Beca I., apoi a strigat-o și pe dânsa. S-a dus și ea acolo unde era Beca I., acesta era viu și răsufla. După, au mers cu toții în sat, acasă la Platon O. A doua zi, împreună cu Costețchi V. au venit la stână, au scos caprele pe pășune. Peste ceva timp a sunat-o Tambovțav M. și i-a spus că Beca I. a decedat. L-a sunat pe Platon O. și i-a spus că Beca I. a decedat. Inculpatul i-a spus că dacă o întreabă cineva ceva, să spună că nu a văzut nimic și nu știe nimic, însă, nu a amenințat-o. Beca I., când era jos la pământ, nu putea vorbi. La urmărirea penală nu a declarat că Beca I. a vorbit fiind jos la pământ. Cu Beca I. a avut un conflict, acesta a vrut să o violeze, a lovit-o și i-a furat telefonul. Peste câteva zile după acest conflict, Platon O. l-a sunat pe Beca I. și i-a spus să aducă înapoi telefonul. S-au certat din cauza telefonului, ea i-a spus lui Platon O. despre faptul că Beca I. a vrut să o violeze și i-a luat telefonul. Nu a văzut vreun băț în mâna lui Platon O.

Martorul Costețchi V. a indicat că Beca I. a venit la dânsul la stână și împreună cu acesta și soția sa Gnatiuc V. au servit câte un pahar cu vin. Tot atunci, Gnatiuc V. l-a sunat pe Platon O., însă acesta nu a răspuns. Apoi, Platon O. a sunat și i-a chemat la dânsul ca să servească câte un pahar cu vin. I-au spus lui Platon O. că la dânsii este Beca I. și acesta refuză să meargă cu ei. Platon O. a spus că le iese în întâmpinare, a venit cu o bătă de lemn și l-a lovit pe Beca I., iar acesta a căzut jos. Platon O. l-a lovit

pe Beca I. cu bâta de mai multe ori în cap și pe spate. Nu știe din ce motiv Platon O. l-a lovit pe Beca I. După ce Platon O. l-a lovit pe Beca I., acesta l-a dat pe marginea drumului. Tot atunci, inculpatul i-a spus lui Beca I. că o să-l mănânce cioroii. El s-a speriat și a fugit la stână, apoi au venit Platon O. și Gnatiuc V., unde toți trei au servit vin. Gnatiuc V. i-a dat lui Platon O. un telefon pentru a scoate din el cardul de memorie. Apoi, inculpatul i-a dat lui acest telefon și i-a spus să-l arunce în foc. Tambovțav M. a aruncat în foc maioul lui Platon O., care era murdar de sânge și bâta din lemn. Ulterior, au mers acasă la Platon O., iar dimineată s-au întors la stână. Tot atunci, l-a sunat Tambovțav M. și i-a spus că Beca I. a decedat. Platon O. i-a spus lui și lui Gnatiuc V. să nu spună nimănui despre cele întâmplate. Bâta din lemn era a inculpatului și până în acea seară, nu a mai văzut-o. Bâta avea lungimea de aproximativ 50-60 cm., nu mai mult de un metru și grosimea de 10-20 cm.

Conform procesului-verbal de consemnare a celor constatate din 01.08.2019, la 01.08.2019, în Unitatea de Gardă a IP Orhei, a parvenit comunicarea telefonică pe faptul că aproximativ la ora 09.25, în extravilanul XXXXXX, XXXXXX, și anume, pe acostamentul drumului de acces spre abatorul XXXXXX, XXXXXX, a fost depistat cadavrul unei persoane de gen masculin. La fața locului a fost depistat cadavrul lui Beca I., născut la XXXXXX, cu semne evidente de moarte violentă.

Potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 201926C0152 din 12.08.2019, Beca I. a decedat în rezultatul traumei cranio-cerebrale cu hemoragii în țesuturile moi pericraniene, cu fractura cominutivă a oaselor bolții și bazei craniului, cu hemoragii epidurale, subdurale și subarahnoidiene parțiale, ce se confirmă prin datele necropsiei. La examinarea medico-legală a cadavrului s-a depistat: traumă cranio-cerebrală închisă, plagă contuză pe cap, hemoragii în țesuturile moi pericraniene, fractura cominutivă a oaselor bolții și bazei craniului, hemoragii epidurale, subdurale și subarahnoidiene parțiale, conținut hemoragic în ventriculele cerebrale, care au fost produse ca rezultat al acțiunii traumatice cu un obiect contondent dur, în interval de timp de scurtă durată, mai puțin probabil ca rezultat al căderii corpului de la propria înălțime, corespund timpului și circumstanțelor indicate, în comun, au legătură cauzală directă cu pricina morții și la persoane, se califică ca vătămare gravă, conform criteriului pericolului pentru viață.

În contextul celor expuse, instanța a statuat că inculpatul, având intenția de a-l omorî pe Beca I., i-a aplicat ultimului o lovitură cu o bâta din lemn în regiunea capului, cauzându-i, conform raportului de expertiză judiciară nr. 201926C0152 din 12.08.2019, traumă cranio-cerebrală cu hemoragii în țesuturile moi pericraniene, cu fractura cominutivă a oaselor bolții și bazei craniului, cu hemoragii epidurale, subdurale (110 ml.) și subarahnoidiene parțiale, ce se confirmă prin datele necropsiei. La examinarea medico-legală a cadavrului s-a depistat: traumă cranio-cerebrală închisă, plagă contuză pe cap, hemoragii în țesuturile moi pericraniene, fractura cominutivă a oaselor bolții și bazei craniului, hemoragii epidurale, subdurale și subarahnoidiene parțiale, conținut hemoragic în ventriculele cerebrale, care au fost produse ca rezultat al acțiunii traumatice cu obiect contondent, dur, în interval de timp de scurtă durată, mai puțin probabil ca rezultat al căderii corpului de la propria înălțime, corespund timpului și circumstanțelor indicate, în comun, au legătură cauzală directă cu pricina morții și la persoane se califică ca vătămare gravă, conform criteriului pericolului pentru viață, în rezultatul căreia acesta a decedat.

Astfel, i-a încadrat acțiunile în baza art. 145 alin. (1) Cod penal, ca omor intenționat, adică omorul unei persoane.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75-77 Cod penal, că infracțiunea comisă se pedepsește cu închisoare de la 10 la 15 ani, că nu au fost stabilite circumstanțe atenuante și agravante, concluzionând că necesitatea aplicării pedepsei privative de libertate este impusă de caracterul faptei comise, gradul de pericol social, natura acțiunilor, condițiile și împrejurările săvârșirii faptei și personalitatea inculpatului.

În același timp, instanța a conchis că, expertiza judiciară este o probă care, de rând, cu celelalte probe acumulate pe parcursul urmăririi penale, are menirea de a demonstra în instanță vinovăția inculpatului în comiterea faptei prejudiciabile imputate acestuia. Or, se atestă obligația pozitivă a statului de a colecta probele necesare în vederea constatării faptei penale, identificării făptuitorului și, implicit asumarea cheltuielilor aferente procesului din contul statului, în cazul dat, a cheltuielilor în sumă 3126 lei pentru efectuarea expertizelor.

3. Procurorul în Procuratura raionului Orhei, Alexandru Morgun, a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 145 alin. (2) lit. j) Cod penal la 18 ani închisoare, cu încasarea cheltuielilor judiciare în sumă de 3217,91 lei.

Apelantul a invocat că instanța de fond a comis o eroare gravă de fapt, or, interpretând greșit probele administrate, a condamnat inculpatul în baza art. 145 alin. (1) Cod penal.

Concluziile instanței de fond contravin circumstanțelor de fapt ale cauzei și probelor administrate, nefiind efectuată o analiză corectă a tuturor declarațiilor date la urmărirea penală și în ședința de judecată de succesorul părții vătămate și de către martori, aceste depoziții fiind omise la aprecierea celorlalte probe.

Totodată, instanța de fond a indicat că omorul intenționat se consideră săvârșit cu deosebită cruzime atunci când se demonstrează intenția făptuitorului de a-i cauza victimei suferințe de ordin fizic sau psihic, care sunt intense, inutile și prelungite în timp. Cruzimea este inerentă oricărui omor, deoarece în momentul omorului, victima simte dureri fizice și morale, dar totuși, omorul săvârșit cu deosebită cruzime presupune o intensitate mult mai mare a acestor dureri, întrucât făptuitorul nu se mulțumește să curme viața victimei. El îi prelungește agonia, torturând-o, maltratând-o, molestând-o.

Prin urmare, în sentință este indicat că *se reține că metoda aleasă de făptuitor este cea care demonstrează deosebita cruzime*, iar aceasta contravine faptului că acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 145 alin. (1) Cod penal, ulterior fiind menționat că metoda aleasă de făptuitor este cea care demonstrează deosebita cruzime.

Astfel, acțiunile inculpatului urmează a fi calificate pe art. 145 alin. (2) lit. j) Cod penal, or, victima a simțit o durere fizică un timp mai îndelungat, inculpatul i-a prelungit agonia lui Beca I. prin maltratare continuă, martorul Costețchi V. indicând că Platon O. a lovit partea vătămată de mai multe ori cu bâta în cap și peste spate.

Pe lângă aceasta, la materialele cauzei a fost anexată informația privind cheltuielile judiciare suportate în cadrul urmăririi penale în sumă de 3217,91 lei.

Potrivit art. 229 alin. (1), (2) Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului. Instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare.

3.1. La **04 noiembrie 2020**, a declarat apel și inculpatul, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie achitat.

Apelantul a indicat că nu au fost prezentate probe care ar dovedi vinovăția lui în săvârșirea infracțiunii incriminate, iar învinuirea este fondată de declarațiile divergente ale unor martori, o mare parte a căror nu sunt adevărate.

4. Potrivit deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 04 noiembrie 2020, pronunțată integral la **02 decembrie 2020**, apelul inculpatului a fost respins ca fiind depus peste termen.

A fost admis apelul procurorului, casată integral sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

Platon Oleg a fost condamnat în baza art. 145 alin. (2) lit. j) Cod penal la 16 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, începând din 04.11.2020, cu includerea perioadei arestării preventive de la 01.08.2019 până la 04.11.2020.

De la inculpat s-au încasat în beneficiul statului cheltuielile judiciare în sumă de 3217,91 lei.

Instanța de apel a reținut că, sentința a fost pronunțată la 17.12.2019. Prin procesul-verbal al ședinței din 06.12.2019 se probează incontestabil că inculpatul a fost prezent la cercetarea judecătorească, inclusiv în ședința când s-a dispus întrerupere pentru pronunțare și deliberare până la data de 17.12.2019, când sentința a și fost pronunțată, fiind dispusă escortarea acestuia, însă prin recipisa anexată la materialele cauzei este consemnat faptul refuzului inculpatului cu mențiunea că a primit copia sentinței. Contra semnătură a primit sentința și avocatul inculpatului, care i-a apărat drepturile și interesele pe parcursul examinării cauzei. Totodată, la examinarea cauzei în apel, inculpatul nu a demonstrat de ce a omis termenul de 15 zile de declarare a apelului și nici nu a solicitat repunerea în termen a acestuia. Astfel, apelul inculpatului nu poate fi admis, este depus tardiv și urmează a fi respins ca fiind declarat peste termen.

Totodată, instanța de apel a constatat că la 31 iulie 2019, aproximativ ora 22.00, inculpatul Platon O., aflându-se pe drumul de acces spre abatorul XXXXXX, XXXXXX, având intenția de a-l omorî pe Beca I., i-a aplicat ultimului **cu deosebită cruzime** mai multe lovituri cu o bătă din lemn în regiunea capului, cauzându-i conform raportului de expertiză judiciară nr. 201926C0152 din 12.08.2019, traumă cranio-cerebrală închisă, plagă contuză pe cap, hemoragii în țesuturile moi pericraniene, fractură cominutivă a oaselor bolții și bazei craniului, hemoragii epidurale, subdurale (110 ml.) și subarahnoidiene parțiale, conținut hemoragic în ventriculele cerebrale, care au fost produse ca rezultat al acțiunii traumatice cu un obiect contondent dur, în intervalul de timp de scurtă durată, mai puțin probabil ca rezultat al căderii corpului de la propria înălțime, care au legătură cauzală directă cu pricina morții și la persoane se califică ca vătămare gravă, în rezultatul căreia acesta a decedat.

Instanța a statuat că, vinovăția inculpatului este probată integral prin probele acuzării, inclusiv:

declarațiile martorilor Tambovțav M., Gnatiuc V., Godoroja A., Crăciun V.;

declarațiile martorului Costețchi V., că Beca I. a venit la dânsul la stână și împreună cu acesta și soția sa Gnatiuc V. au servit câte un pahar cu vin. Tot atunci, Gnatiuc V. l-a sunat pe Platon O., însă acesta nu a răspuns. Apoi, Platon O. a sunat și i-a chemat la dânsul ca să servească câte un pahar cu vin. I-au spus lui Platon O. că la dânsii este Beca I. și acesta refuză să meargă cu ei. Platon O. a spus că le iese în întâmpinare, a venit cu o bătă de lemn și l-a lovit pe Beca I., iar acesta a căzut jos. Platon O. l-a lovit pe Beca I. cu bătă de mai multe ori în cap și pe spate. Nu știe din ce motiv Platon O. l-a lovit pe Beca I. După ce Platon O. l-a lovit pe Beca I., acesta l-a dat pe marginea drumului. Tot atunci, inculpatul i-a spus lui Beca I. că o să-l mănânce cioroii. El s-a speriat și a fugit la stână, apoi au venit Platon O. și Gnatiuc V., unde toți trei au servit vin. Gnatiuc V. i-a dat lui Platon O. un telefon pentru a scoate din el cardul de memorie. Apoi, inculpatul i-a dat lui acest telefon și i-a spus să-l arunce în foc. Tambovțav M. a aruncat în foc maioul lui Platon O., care era murdar de sânge și bătă din lemn. Ulterior, au mers acasă la Platon O., iar dimineață s-au întors la stână. Tot atunci, l-a sunat Tambovțav M. și i-a spus că Beca I. a decedat. Platon O. i-a spus lui și lui Gnatiuc V. să nu spună nimănui despre cele întâmplate. Băta din lemn era a inculpatului și până în acea seară, nu a mai văzut-o. Băta avea lungimea de aproximativ 50-60 cm., nu mai mult de un metru și grosimea de 10-20 cm.;

procesul-verbal de consemnare a celor constatate din 01.08.2019, potrivit căruia la 01.08.2019, în Unitatea de Gardă a IP Orhei, a parvenit comunicarea telefonică pe faptul că, aproximativ la ora 09.25, în extravilanul XXXXXX, XXXXXX, și anume pe acostamentul drumului de acces spre abatorul comunei, a fost depistat cadavrul unei persoane de gen masculin. La fața locului a fost depistat pe acostamentul drumului de acces spre abatorul comunei, cadavrul lui Beca I., născut la XXXXXX, cu semne evidente de moarte violentă;

raportului de expertiză medico-legală nr. 201926C0152 din 12.08.2019, prin care s-a constatat că Beca I. a decedat în rezultatul traumei cranio-cerebrale cu hemoragii în țesuturi moi pericraniene, cu fractura cominutivă a oaselor bolții și bazei craniului, cu hemoragii epidurale, subdurale și subarahnoidiene parțiale, ce se confirmă prin datele necropsiei. La examinarea medico-legală a cadavrului s-a depistat: traumă cranio-cerebrală închisă, plagă contuză pe cap, hemoragii în țesuturile moi pericraniene, fractura cominutivă a oaselor bolții și bazei craniului, hemoragii epidurale, subdurale și subarahnoidiene parțiale, conținut hemoragic în ventriculele cerebrale, care au fost produse ca rezultat al acțiunii traumatice cu un obiect contondent dur, în interval de timp de scurtă durată, mai puțin probabil ca rezultat al căderii corpului de la propria înălțime, corespund timpului și circumstanțelor indicate, în comun, au legătură causală directă cu pricina morții și la persoane, se califică ca vătămare gravă, conform criteriului pericolului pentru viață.

În instanța de apel, inculpatul Platon O., fiind audiat prin teleconferință, și-a susținut declarațiile date în cadrul urmăririi penale și în instanța de fond.

Or, fiind analizate declarațiile martorilor Tambovțav M., Gnatiuc V., Costețchi V., Godoroja A. și Crăciun V.; procesul-verbal de confruntare din 25.09.2019, dintre martorul Tambovțav M. și învinuitul Platon O.; procesul-verbal de confruntare din 25.09.2019, dintre martorul Gnatiuc V. și învinuitul Platon O.; procesul-verbal de confruntare din 25.09.2019, dintre bănuitul Costețchi V. și învinuitul Platon O.; procesele-verbale de cercetare la fața locului din 01.08.2019; raportul de expertiză

medico-legală nr. 201926C0152 din 12.08.2019; raportul de expertiză judiciară nr. 201937A0384 din 22.10.2019, instanța de apel constată cu certitudine că acțiunile inculpatului urmează a fi calificate în baza art. 145 alin. (2) lit. j) Codul penal, ca omor intenționat săvârșit cu deosebită cruzime.

La stabilirea faptului existenței agravantei „cruzime deosebită” în acțiunile inculpatului se atestă că pentru calificarea faptei în baza art. 145 alin. (2) lit. j) Cod penal, nu are importanță cărui tip aparține cruzimea deosebită manifestată de făptuitor. Totuși, sub aspectul individualizării pedepsei pentru omorul săvârșit cu deosebită cruzime, stabilirea tipului de cruzime nu este deloc neglijabilă.

Conform interpretărilor doctrinale, motivația săvârșirii omorului cu deosebită cruzime este neuniformă, iar sub acest aspect pot fi deosebite mai multe tipuri de cruzime deosebită, printre care și cruzimea instrumentală (implicând utilizarea cruzimii față de victimă în calitate de mijloc de atingere a scopului infracțional). Cruzimea instrumentală are un suport rațional, nu unul emoțional, iar procedeele de realizare a acesteia le constituie, inclusiv, lovirea cu picioarele, lovirea victimei în cap cu obiecte contondente, cauzarea unor multiple plăgi cu instrumente tăietoare sau înțepătoare.

În conjunctura infracțiunii prevăzute la art. 145 alin. (2) lit. j) Cod penal, este necesar să se stabilească, că făptuitorul conștientiza sau, altfel spus, își dădea seama că săvârșește infracțiunea cu deosebită cruzime. Aceasta, pe lângă faptul că el a prevăzut că va cauza cu o deosebită cruzime moartea victimei, a dorit sau a admis, în mod conștient, survenirea acestei urmări.

În urma cercetării acțiunilor inculpatului, a comportamentul acestuia în timpul și după comiterea faptei imputate, se atestă ca fiind întemeiate argumentele acuzării că omorul a fost săvârșit cu deosebită cruzime, cruzime manifestată prin instrumentul ales de inculpat, or ultimul fiind conștient de faptul că, lovindu-l în cap, îi poate provoca moartea victimei, acesta a folosit bâta în acest scop, dorindu-și, în mod conștient, producerea acestei urmări, circumstanțe ce se confirmă prin declarațiile martorilor Tambovțav M., Costețchi V. și Gnatiuc V., că acesta avea bâta în mâini când s-a îndreptat în întimpinarea lui Costețchi V. și Gnatiuc V., care erau împreună cu victima, acțiuni prin care dă dovadă de deosebită cruzime, continuând să o manifeste, potrivit declarațiilor martorului ocular Costețchi V., prin lovituri cu bâta și când victima a fost doborâtă la pământ („lovindu-l în cap și pe spate”), lovituri care, în mod evident, i-au provocat dureri deosebite victimei, inclusiv prin lăsarea acesteia pe marginea drumului pentru „a-l mânca cioroi”, expresie care, la fel, evidențiază cruzimea acțiunilor inculpatului.

Totodată, se reține și comportamentul inculpatului de după săvârșirea omorului care, întorcându-se pe teritoriul stânei sale, unde se aflau doi ciobani - martorii Tambovțav M. și Tulburi S., fără a trăda un comportament neobișnuit, a aruncat pe foc maioul cu care a fost îmbrăcat și bâta cu care a comis infracțiunea, și-a spălat mâinile, apoi, împreună cu persoanele prezente s-au așezat la masă și au servit vin, verificând din când în când starea victimei lăsată pe marginea drumului, unde ulterior a fost depistat cadavrul acesteia.

Deci, este eronată concluzia primei instanțe privind lipsa cruzimii deosebite doar din punct de vedere al aspectului obiectiv și, în special, menționând despre

nedepistarea altor leziuni corporale la examinarea cadavrului, decât cele din regiunea capului.

Astfel, acțiunile inculpatului urmează a fi încadrate pe art. 145 alin. 2 lit. j) Cod penal, ca omorul intenționat, săvârșit cu o deosebită cruzime.

La stabilirea pedepsei, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75 Codul penal, că inculpatul a săvârșit o infracțiune excepțional de gravă, se caracterizează negativ, anterior a mai fost condamnat prin sentința Judecătorei Hîncești din 26.04.2004, în baza art. 187 alin. (2) Cod penal la 5 ani închisoare, antecedentele penale fiind stinse, că nu au fost stabilite circumstanțe atenuante și agravante, concluzionând că corijarea și reeducarea lui este posibilă prin aplicarea unei pedepse privative de libertate, aceasta fiind echitabilă în raport cu fapta comisă și va atinge scopul educativ și preventiv stabilit la art. 61 alin. (2) Codul penal.

La fel, instanța a conchis că, conform art. 229 alin. (1), (2) Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului. Instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare.

Deoarece, scutirea condamnaților de la plata acestor sume urmează să reprezinte excepția, dar nu regula, este întemeiat apelul acuzării și urmează a fi dispusă încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare în sumă de 3217,91 lei.

5. Avocatul Arcadie Șchiopu a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea hotărârilor adoptate și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat.

Recurentul a invocat că instanța de apel greșit a interpretat declarațiile inculpatului prin care a explicat că nu a comis infracțiunea incriminată și nu a avut intenția de a omorî partea vătămată.

În același timp, declarațiile martorilor Costețchi V. și Gnatiuc V., date în cadrul urmăririi penale și în ședințele de judecată, sunt contradictorii, iar martorii Crăciun V., Godoroja A. și Tambovțav M. nu indică direct că inculpatul a comis infracțiunea.

Or, în lipsa unor probe care să demonstreze cert vinovăția inculpatului în săvârșirea faptei imputate, instanța de apel greșit a respins apelul inculpatului ca fiind depus peste termen și a admis apelul acuzării.

În drept, recursul este întemeiat pe *art. 427 CPC*.

5.1. La **11 ianuarie 2021**, a declarat recurs ordinar și inculpatul, deoarece nu recunoaște învinuirea incriminată.

Recurentul a indicat că dosarul e complicat din cauza că declarațiile martorilor permanent erau schimbate în folosul acuzatorului.

Declarațiile din decizia instanței de apel au fost copiate de la urmărirea penală și din instanța de fond.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare nominalizate pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acestea urmează a fi declarate inadmisibile din următoarele considerente.

În primul rând, potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță.

Însă, conform art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30

de zile de la data pronunțării deciziei. Potrivit art. 231 alin. (3), (5) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe zile nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește. Dacă ultima zi a unui termen cade într-o zi nelucrătoare, termenul expiră la sfârșitul primei zile lucrătoare care urmează. Conform art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen. În corespundere cu art. 418 alin. (1), 338 alin. (2)-(4), 340 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel pronunță public dispozitivul hotărârii, fapt despre care se consemnează în procesul-verbal. Hotărârea motivată se pronunță la fel public, în termen de până la 30 de zile. Copia de pe hotărârea motivată se înmânează participanților prezenți la ședința de judecată. Participanților care nu s-au prezentat în ședința de judecată li se expediază, în termen de 3 zile, copia de pe hotărârea motivată.

Sub acest aspect se atestă că, conform procesului-verbal al ședinței de judecată, instanța de apel a pronunțat decizia motivată la 02 decembrie 2020, în lipsa inculpatului. Potrivit scrisorii anexate la materialele cauzei, acestuia i-a fost expediară o copie de pe hotărârea motivată (*f.d. 35, vol. II*).

Deci, decizia atacată a fost pronunțată în condițiile legii la 02 decembrie 2020, iar termenul de 30 zile pentru depunerea recursului ordinar a expirat la sfârșitul zilei de 04 ianuarie 2021.

Totodată, recursul ordinar al inculpatului a fost expedit, prin intermediul oficiului poștal, la 06 ianuarie 2021 și înregistrat la Curtea Supremă de Justiție pe 11 ianuarie 2021, adică peste termenul prevăzut de lege (*f.d. 60, 62, vol. II, pct. 5.1. din decizie*).

Alte informații cu privire la data depunerii recursului respectiv în instanța de recurs nu există nici în dosar și nici în recursul nominalizat.

Este de menționat că art. 422 Cod de procedură penală, nu prevede repunerea în termen a recursului ordinar, nicio altă procedură legală de a calcula termenul de recurs decât de la data pronunțării deciziei motivate, iar art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală prescrie expres că în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Prin urmare, durata termenului de recurs este stabilită prin lege. Acest termen nu poate fi prelungit sau scurtat de instanța de judecată. El este absolut, are un caracter imperativ și fatal, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este declarat peste termen.

Astfel, odată ce este declarat peste termen, recursul ordinar al inculpatului urmează a fi declarat inadmisibil.

În al doilea rând, conform art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin.

(5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens.

Însă, în recursul avocatului Arcadie Șchiopu, în pofida prevederilor enunțate, nu este indicat niciun temei din cele nominalizate în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, fiind omisă totalmente specificarea unor concrete erori de drept și argumentarea ilegalității deciziei contestate în acest sens (*pct. 5. din decizie*).

Mai mult, în recursul de pe rol, lipsește cu desăvârșire, în fapt și în drept, critica și argumentele tardivității apelului inculpatului (*pct. 3.1.- 5. din decizie*).

Pe lângă aceasta, conform art. 427 alin. (2) Cod de procedură penală, în recurs pot fi invocate doar acele temeiuri care au fost indicate și în apel. Însă, argumentele specificate în recursul ordinar al avocatului nu au fost invocate și în apel, deoarece apelul tardiv echivalează cu nefolosirea acestei căi de atac, deci nu au niciun suport legal (*pct. 3.1., 5. din decizie*).

Rezultă, că recursul menționat nu îndeplinește cerințele legale de conținut, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al avocatului cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica, și să se expună, apoi, asupra unor temeiuri neargumentate legal de recurent.

Ori, conform prevederilor art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

În al treilea rând, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când nu au fost întrunite elementele infracțiunii. Conform art. 420 alin. (4) Cod de procedură penală, persoana care nu a folosit apelul poate ataca cu recurs decizia instanței de apel prin care i s-a înrăutățit situația.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar al avocatului, în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept clar definite, apărarea fiind în drept, conform art. 420 alin. (4), 427 alin. (2) Cod de procedură penală, să atace decizia instanței de apel doar în partea calificării acțiunilor inculpatul în baza art. 145 alin. (2) lit. j) Cod penal în raport cu cea din sentința primei instanțe (*pct. 1.-5. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel, legal și întemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind învinuirea înaintată inculpatului, și încadrarea juridică corectă a acțiunilor lui infracționale, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, inclusiv declarațiile martorilor Tambovțav M., Gnatiuc V., Godoroja A., Crăciun V. și Costețchi V., ultimul declarând clar că inculpatul cu o bătă de lemn l-a lovit pe Beca I., acesta a căzut jos și inculpatul l-a lovit cu bătă de mai multe ori în cap și pe spate, procesul-verbal de confruntare din 25.09.2019 dintre martorul Tambovțav M. și învinuitul Platon O., procesul-verbal de confruntare din 25.09.2019 dintre martorul Gnatiuc V. și învinuitul Platon O., procesul-verbal de confruntare din 25.09.2019

dintre Costețchi V. și învinuitul Platon O., procesele-verbale de cercetare la fața locului din 01.08.2019, raportul de expertiză medico-legală nr. 201926C0152 din 12.08.2019, că Beca I. a decedat în rezultatul traumei cranio-cerebrale cu hemoragii în țesuturile moi pericraniene, cu fractura cominutivă a oaselor bolții și bazei craniului, cu hemoragii epidurale, subdurale și subarahnoidiene parțiale, ce se confirmă prin datele necropsiei. La examinarea medico-legală a cadavrului s-a depistat: traumă cranio-cerebrală închisă, plagă contuză pe cap, hemoragii în țesuturile moi pericraniene, fractura cominutivă a oaselor bolții și bazei craniului, hemoragii epidurale, subdurale și subarahnoidiene parțiale, conținut hemoragic în ventriculele cerebrale, care au fost produse ca rezultat al acțiunii traumatice cu obiect, contondent dur, în interval de timp de scurtă durată, corespund timpului și circumstanțelor indicate, în comun, au legătură cauzală directă cu pricina morții și, la persoane, se califică ca vătămare gravă, conform criteriului pericolului pentru viață, toate probele fiind apreciate în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor, instanța de apel indicând argumentat și detaliat motivele pentru care a respins versiunile și dovezile apărării, probele administrate pe caz demonstrând cu concludență prezența în acțiunile inculpatului a elementelor infracțiunii prevăzute la art.145 alin. (2) lit. j) Cod penal, ca omor intenționat săvârșit cu deosebită cruzime (*pct. 4. din decizie*).

Totodată, la stabilirea pedepsei instanța de apel just și argumentat a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75, Cod penal, pedeapsa respectivă fiind motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale, corespunde principiului proporționalității și scopului de restabilire a echității sociale, corectare a acestuia, precum și prevenirii de săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor persoane (*pct. 4. din decizie*).

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. Or, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*). Art. 6 din CEDO impune în sarcina instanței, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor propuse de părți, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora, iar obligația motivării deciziilor, impusă instanțelor de art. 6 § 1 din CEDO, nu poate fi înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat la fiecare argument (*hotărârea CtEDO, pct. 80-81, Perez c. Franței, Van de Hurk c. Țărilor de Jos*).

Pe lângă aceasta, recursul vizat este întemeiat doar pe critica modului în care instanța de apel a apreciat probele și circumstanțele cauzei (*pct. 5. din decizie*).

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea

instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei în alt sens decât cel pe care îl propune apărarea este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recursul avocatului au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 4. – 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor cauzei care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița c. Moldovei*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent, că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurentul Arcadie Șchiopu, că hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că au fost întrunite elementele infracțiunii, și că recursul ordinar al avocatului este vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce este vădit neîntemeiat, recursul avocatului urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 2), 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul Platon Oleg XXXXXX, împotriva deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 4 noiembrie 2020, pe motiv că este declarat peste termen.

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Arcadie Șchiopu, împotriva deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 4 noiembrie 2020, în privința inculpatului Platon Oleg XXXXXX, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, fiind pronunțată integral la 2 aprilie 2021.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Victor Boico